

MAA-AINESTAKSAN PERUSTELUT

YLEISPERUSTELUT

Maa-aineslain 23 §:n ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 145 §:n nojalla luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan maa-ainesten ottamislupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta ja muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksu voidaan määrätä perittäväksi ennen sen toimenpiteen (viranomais-tehtävän) suorittamistakin, johon maksu kohdistuu. Jos toimenpide (viranomais-tehtävä) jää suorittamatta, maksu on siltä osin hakemuksesta palautettava.

Maa-aineslain 4a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella. Jos lupa-asiaa käsiteltäessä ilmenee, että hanketta varten on tarpeen myös ympäristönsuojelulain mukainen lupa, luvan hakijan on lupaviranomaisen määräämässä kohtuullisessa ajassa tehtävä ympäristölupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva hakemus voidaan jättää tutkimatta.

Ympäristönsuojelulain 47a §:n mukaan jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella. Jos lupa-asiaa käsiteltäessä ilmenee, että toimintaa varten on tarpeen myös maa-aineslain mukainen lupa, luvan hakijan on lupaviranomaisen määräämässä kohtuullisessa ajassa tehtävä maa-aineslain mukainen lupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva hakemus voidaan jättää tutkimatta. Ympäristönsuojelulain 205 §:ssä määrätään, että ympäristönsuojelulain 47a §:n mukaisten lupahakemusten käsittelystä ja valvonnasta kunnalle perittävistä maksuista säädetään maa-aineslain 23 §:ssä.

ERITYISPERUSTELUT

1 § Yleistä

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä perittävät maksut perustuvat maa-aineslain 4a ja 23 §:ään, ympäristönsuojelulain 47a ja 205 §:ään ja soveltuvin osin noudatetaan mitä maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädetään.

2 § Tarkastusmaksu

- 2.1 Maa-ainestaksan 2 §:ssä määrätään ottamissuunnitelman tarkastamisesta perittävästä maksusta. Maksun määräytymisperusteena on suunnitelma-kohtainen kiinteä maksu ja ottamisalueen pinta-alaan perustuva maksu ja lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän tilavuuden mukaan määräytyvä maksu. Maksulle on määrätty kuitenkin vähimmäistaso.

Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelystä peritään maa-aineslupahakemuksesta kohdan 2.1 mukainen maksu ja ympäristöluvan osuutena 75 % toiminnan ympäristönsuojelulain mukaisesta maksusta. Yhteiskäsittelyluvan maksua on kohtuullistettu, koska yhteiskäsittelystä työmäärä on jonkin verran erilliskäsittelyä pienempi.

- 2.2 Maa-ainelain 16 §:n perusteella lupaviranomainen voi luvan voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikutusta asianomaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin. Ottamissuunnitelman muutoksesta siltä osin kuin se koskee voimassa olevan ottamisluvun mukaista aluetta ja ylittää aikaisemmassa luvassa otettavaksi myönnetyn maa-ainesmäärän, maksun määräytymisperusteena on muutoksesta perittävä kiinteä maksu ja aikaisemman luvan ylittävän maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan määräytyvä lisämaksu. Mikäli aikaisemman luvan mukainen ottamisalue ylitetään, tulee hakemus käsitellä uutena lupana ja tarkastusmaksu määräytyy 2.1 kohdan mukaan.
- 2.3 Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäisen hankkeen, josta ei tarvitse laatia erillistä ottamissuunnitelmaa (MaL 5 §), tarkastusmaksu määräytyy kiinteän perusmaksun mukaan.

Hakemuksen liitteineen ja ottamisalueen sijaintitietoineen voidaan katsoa muodostavan sellaisen yksinkertaisen suunnitelman, jonka tarkastamisesta voidaan maksu periä.

- 2.4 Tarkastusmaksun määräytymisen perusteena olevalle maa-ainesten tilavuudelle voidaan määrätä kuutioperusteinen raja tai rajoja, joiden ylittävältä osalta maksuperusteen määräytymiseen lasketaan mukaan vain tietty %-osuus. Eräinä raja-arvoina on kunnissa käytetty 500.000 - 1.000.000 m³, jonka ylittävältä osalta on otettu huomioon 50 %.

- 2.5 Mikäli lupahakemus hylätään, tulee kunnan määrittellä taksassa, mikä %-osuus taksan mukaisesta maksusta peritään. Yleensä tulisi hakijaa etukäteen informoida luvan saannin edellytyksistä ja selvät kielteiset tapaukset pyrkiä palauttamaan, jotta hakija välttyisi turhilta tarkastusmaksuilta. Samoin tulisi ylimitoitetuista ottamismääristä etukäteen neuvotella ja muuttaa hakemusta siten, että hakemuksesta tulee realistinen, sillä maksuperusteena käytetään hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-ainesmäärän tilavuutta. Todettakoon, että kielteiset tapaukset vaativat erityisen perusteellista tutkimista ja valmistelua, joten palautukselle ei tältä pohjalta ole perusteita. Kyseessä onkin lähinnä kohtuullisuusharkinta. Periaate on sama, jos hakemus hylätään oikeusprosessin kautta. Kuitenkin peritään vähimmäismaksu molemmissa tapauksissa.
- 2.6 Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä. Lupa-ajan jatkamisesta aiheutuvasta työmäärästä voidaan periä taksassa mainittu maksu. (MaL10 §)
- 2.7 Tarkastusmaksu palautetaan kokonaan, mikäli lupahakemus peruutetaan ennen kuin viranomaisena on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin sen tarkistamiseksi. Olennaisiin toimenpiteisiin voidaan katsoa yleensä ryhdytyn, mikäli lausunto ja kuulemismenettely lupahakemuksen johdosta on suoritettu. Mikäli lupahakemus peruutetaan kesken valmistelutyön, peritään valmistelutyötä vastaava osuus tarkastusmaksusta.
- 2.8 Mikäli lupa peruutetaan tai lupamääräyksiä muutetaan MaL:n 16 §:n 1. momentin 2. kohdan (ennalta arvaamattomat vaikutukset) perusteella, lupaviranomaisena voi palauttaa luvan haltijalle peritystä tarkastusmaksusta ottamatta jäävän maa-ainesmäärän kuutioperusteisesti määräytyneen maksun osuuden. Tosiasiallisia perusteita maksun palautukselle ei ole. Kyseessä onkin lähinnä kohtuullisuusharkinta.
- Mikäli lupaviranomaisena ryhtyy vastaaviin toimenpiteisiin MaL:n 16 §:n 1. momentin 1. tai 3. kohtien (lupamääräysten rikkominen, lupahakemuksessa virheellisiä tietoja) perusteella, ei tarkastusmaksua palauteta.
- 2.9 Mikäli luvansaaja luopuu maa-ainesten ottamisesta, aloittamatta sitä tai luvan voimassa ollessa, ei perittyä tarkastusmaksua palauteta.

- 2.10 Luvanhakijan on suoritettava ottamissuunnitelman tarkastusmaksu ennen päätöksen antamista. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään.

3 § Valvontamaksu

- 3.1 Maa-ainestaksan 3 §:ssä määrätään ottamistoiminnan valvonnasta perittävistä maksuista. Maksun määräytymisperusteena on otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesmäärän tilavuus ja ottamisalueen pinta-ala. Ottamisalueen pinta-alalla tarkoitetaan pienehköissä ostoissa koko ottamisalueen pinta-alaa, mutta suurehkoissa ostoissa ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupapäätöksessä hyväksyttyä vaiheistettua ottamisaluetta, jolla on ottamistoimintaa ja jota ei vielä ole jälkihoidettu lupamääräysten edellyttämällä tavalla. Vähäisiä ottamismääriä varten on syytä määritellä vähimmäismaksu, jotta maksu kattaisi aiheutuvat valvontakustannukset.

Mikäli lupapäätöksessä ei ole esitetty vuotuisia ottamismääriä, jaetaan otettavaksi sallittu maa-ainesten kokonaismäärä luvan voimassaoloajan vuosien määrällä ja käytetään näin saatua keskimääräistä vuotuista ottamismäärää maksun määräytymisen perusteena. Mikäli ottaminen ei vastaa keskimääräistä vuotuista ottoa, se kuitenkin tasoittuu lupa-ajan kuluessa maa-aineksen kokonaismäärän ollessa sitova.

Valvontamaksun määräytymisen perusteena olevalle vuotuiselle ottamismäärälle voidaan määrätä kuutioperusteinen raja tai rajat, joiden ylittävältä osalta maksuperusteiden määräytymiseen lasketaan mukaan vain tietty %-osuus. Eräinä raja-arvoina on kunnissa käytetty 50.000 - 100.000 m³, jonka ylittävältä osalta on otettu huomioon 50 %.

Mikäli lupa on voimassa vain osan vuotta, peritään kyseiseltä vuodelta vain sitä vastaava osuus otettavaksi sallitun maa-ainesmäärän mukaisesta vuotuisesta valvontamaksusta. Mikäli ottamismäärä ylitetään, tulee toimia kohdan 3.5 mukaisesti.

Maa-ainelain 4a §:ssä ja ympäristönsuojelulain 47a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan valvonnasta perittävää yhdistettyä maksua on kohtuullistettu ympäristöluvan osalta, koska valvonta voidaan suorittaa samalla tarkastuskerralla. Ympäristöluvan osalta tarkastusmaksu määräytyy voimassa olevan ympäristönsuojelun maksutaksan mukaan niin, että ympäristönsuojelun maksutaksan mukaisista maksuista peritään 75 %.

Valvontatoimenpiteet kohdistuvat luvanvaraiseen maa-ainesten ottamiseen. Tavanomainen kotitarvekäyttö jää valvontatoimenpiteiden ulkopuolelle eikä siitä myöskään peritä valvontamaksua. Poikkeuksen muodostaa lainvastainen kotitarveotto, josta peritään maksu tätä taksaa noudattaen soveltuvin osin.

Alueen maisemointi-, siistimis- ja jälkihoitotoimenpiteet on pääsääntöisesti suoritettava luvan voimassaoloaikana. Jälkihoitoa on edistettävä kiireellisin toimenpitein, jos koko suunnitelma-alueen maisemointiin tähtäävät toimenpiteet ovat aloittamatta vuotta ennen määräajan päättymistä. Tähän valvontaviranomaisen tehostettuun jälkihoitotoimenpiteiden valvontaan joudutaan käyttämään normaalia enemmän aikaa, joten valvontaan kuluvan ajan lisääntymisen perusteella valvontamaksua korotetaan. Määräyksellä halutaan myös ohjata luvanhaltijoita jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseen luvassa määrättyyn ajankohtaan mennessä.

Arvioitaessa jälkihoitotoimenpiteiden riittävyttä arvioitavaksi tulee erityisesti se, onko alue ennalta arvioiden lopputarkastettavissa jälkihoidolle annettuun määräaikaan mennessä. Arviointikriteereinä käytetään esimerkiksi jyrkkien rintausten luiskien loiventamista, taimien istuttamislaajuutta ja -ajankohtaa sekä varikkorakenteiden purkamista. Esimerkiksi se, että pieni osa alueesta on luiskattu, ei yksinään olisi riittävä toimenpide tässä kohdassa tarkoitetuiksi koko ottamisalueen maisemointiin tähtääviksi jälkihoitotoimenpiteiksi. Ottamisalueella tulee pitää lopputarkastus (MaA 7§), jossa todetaan ovatko lupamääräysten mukaiset toimenpiteet tulleet asianmukaisesti tehdyiksi. Huomioitavaksi tulee esimerkiksi se, että ennen lopputarkastusta mahdollisten istutusten kasvuun lähtemisen on oltava todettavissa. Korotetun valvontamaksun periminen edellyttää, että toimintaa valvova viranhaltija on todennut riittävien jälkihoitotoimenpiteiden puuttumisen kirjallisessa tarkastusmuistiossa. Tilanteen toteaminen saattaa edellyttää lisätarkastusta, josta voidaan periä kohdan 3.6 mukainen maksu.

- 3.2 Luvanhakijan on pääsääntöisesti suoritettava vuotuinen valvontamaksu ennakoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistään. Tämä koskee lähinnä ensimmäistä luvan myöntämisen jälkeistä maksua, jonka jälkeen vuotuinen valvontamaksu suoritetaan kunnan määräämänä ajankohtana kerran vuodessa ennakoon. Valvontamaksujen perimisen keskittämällä tiettyyn ajankohtaan helpotetaan maksujen perimiseen ja seurantaan liittyvää työtä.

Edellä sanotusta poiketen, kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta päättää, että valvontamaksu peritään jälkikäteen vuotuisen otetun maa-ainemäärän mukaan.

Tämä tulee kysymykseen esimerkiksi, kun maa-ainesten ottajana on kunta, kuntayhtymä tai valtion viranomainen tai laitos tai muu luotettava taho. Tällöin luvanhaltijan on kuitenkin aina ilmoitettava ennen ottamistoimintaan ryhtymistään valvontaviranomaiselle ottamisen alkamisajankohta, kesto ja arvio otettavasta vuotuisesta maa-ainemäärästä kunnan valvontatoimien tarpeen ja laajuuden selvittämiseksi.

- 3.3 Maa-ainesten ottamistoiminnan valvonta on jatkuvaa toimintaa ja mikäli luvanhaltija haluaa vapautua osittain vuotuisen valvontamaksun suorittamisesta, hänen tulee kirjallisesti ilmoittaa valvontaviranomaiselle etukäteen ennen valvontamaksun määrittämistä, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta. Kohdan 3.1 pinta-alan mukainen valvontamaksu peritään, vaikka aineksia ei oteta. Mikäli ilmoitusta ei ole tehty, valvontamaksu peritään riippumatta siitä otetaanko maa-aineksia tai ei.

Ilmoitus siitä, ettei maa-aineksia oteta, tulee tehdä myös tapauksissa, joissa valvontamaksu erityisistä peritään jälkikäteen, jotta välttytään turhilta valvontatoimenpiteiltä. Valvontaviranomainen ei voi ilman ilmoitusta tietää otetaanko maa-aineksia vai ei.

Yhteiskäsittelylupien osalta on mahdollista, että vaikka alueelta ei oteta maa-aineksia, alueella voi olla muuta luvan mukaista toimintaa, kuten murskausta ja toimintaa valvotaan tältä osin. Ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan osalta peritään tällöin ympäristönsuojelulain mukaisen taksan mukaisesta valvontamaksusta 75 %.

Mikäli ottaminen keskeytetään kesken vuotta eikä vuotuista sallittua ottamismäärää oteta, perittyä valvontamaksua ei palauteta, mutta ottamatta jäänyt määrä voidaan lisätä myöhempien vuosien sallittuihin ottamismääriin korottamatta kuitenkaan vuotuista valvontamaksua.

- 3.4 Lupapäätöksessä otettavaksi sallittu maa-ainesten kokonaismäärä voidaan ottaa myös luvan voimassaoloaikaa lyhyemmässäkin ajassa edellyttäen, että vuotuisen sallitun ottamismäärän ylityksessä ilmoitetaan valvontaviranomaiselle kirjallisesti etukäteen.

Luvansaaja voi vapautua luvan voimassaoloajan jäljellä olevien vuosien valvontamaksusta, mikäli hän on täyttänyt lupaan liittyvien määräysten mukaiset maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- ym. velvoitteet. Tästäkin menettelystä tulee kirjallisesti ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Ottamisalueella tulee pitää lopputarkastus (MaA 7 §), jossa todetaan, ovatko lupamääräysten mukaiset toimenpiteet tulleet asianmukaisesti tehdyiksi.

Maa-ainelain 16 §:ssä säädetään, että lupaviranomainen voi muuttaa tämän lain nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, mikäli lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu. Mikäli lupa peruutetaan, ei valvontamaksuja peritä luvan peruutuksen jälkeisiltä vuosilta. Lupaan liittyvät maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- ym. velvoitteet tulee luvanhaltijan tällöinkin suorittaa. Näiden velvoitteiden loppuunsaattamisen valvonnasta aiheutuneet kustannukset kuitenkin peritään.

Yhteiskäsittelylupien osalta on mahdollista, että vaikka alueella ei oteta maa-aineksia, alueella voi olla muuta luvan mukaista toimintaa, kuten murskausta ja toimintaa valvotaan tältä osin. Ympäristönsuojelulain mukaisen toiminnan valvonnan osalta peritään tällöin ympäristönsuojelulain mukaisen taksan mukaisesta valvontamaksusta 100 %, koska samanaikaisesta valvonnasta aiheutuvaa päällekkäisyyttä ei enää ole, eikä siten ole perustetta alennetulle valvontamaksulle. Maksua ei peritä, mikäli myös ympäristönsuojelulain mukaista lupaa edellyttävä toiminta alueella on kokonaan päättynyt ja luvan mukaiset velvoitteet kaikilta osin täytetty.

- 3.5 Lupapäätöksessä ilmoitettu maa-ainesten vuotuinen ottamismäärä, jota käytetään valvontatarpeen arvioimiseen, on ohjeellinen ja lupapäätöksen mukainen otettava maa-ainesten kokonaismäärä on sitova. Mikäli luvanhaltija/ottaja ottaa maa-ainesten kokonaismäärän lyhyemmässä ajassa kuin ottamisluvan mukainen voimassaoloaika edellyttää, hän joutuu ylittämään vuotuisen ohjeellisen ottamismäärän. Ylityksestä luvanhaltijan/ottajan on ennen ylittävää ottamista ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle.

Tällainen nopeutettu maa-ainesten ottaminen yleensä edellyttää myös tehostettua valvontaa, jotta mahdollisia maa-ainelain 16 §:n mukaisia ennalta arvaamattomia haitallisia vaikutuksia ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin voitaisiin vähentää. Taksa mahdollistaa kunnalle tällaisessa tapauksessa oikeuden periä ylityksen osuus vuotuisesta valvontamaksusta heti.

- 3.6 Taksa lähtee siitä, että maa-ainesten ottamisen valvonta on melko suurpiirteistä ja silmämääräistä. Milloin on syytä epäillä, että lupamääräyksiä on rikottu tai muusta syystä esim. ottamistoiminnan laajuuden vuoksi tai kun silmämääräinen arviointi ei ole riittävä, joudutaan suorittamaan suuritöisiä erityistoimenpiteitä kuten tarkistusmittauksia tai vaa'ituksia, voidaan ko. toimenpiteistä kunnalle aiheutuneet kustannukset periä täysimääräisinä. Tällaiset erityistoimenpiteet ilmoitetaan lupapäätöksessä siltä osin kuin ne ovat lupavaiheessa ennakoitavissa.

Ottamisen valvonta saattaa useinkin edellyttää ylimääräisiä tarkastuksia tavanomaiseen valvontaan verrattuna. Näistä tarkastuksista peritään taksan mukainen maksu.

Luvan myöntämisen jälkeen valvontatoimenpiteenä tehtävä tarkkailuohjelman käsittely edellyttää lisätyötä lupakäsittelyn yhteydessä tehtävään tarkkailuohjelman käsittelyyn verrattuna. Tarkkailuohjelman käsittelystä valvontatoimenpiteenä peritään taksan mukainen maksu.

- 3.7 Lainvastaisen kotitarveoton valvonnasta aiheutuneet kulut peritään noudattaen tätä taksaa soveltuvin osin.
- 3.8 Valvontamaksu muodostuu suurelta osin ottamisalueelle menosta. Mikäli samalla luvanhaltijalla on useita lähekkäin sijaitsevia ottamisalueita, joiden valvonta voidaan suorittaa saman valvontakäynnin yhteydessä, voidaan valvontamaksua alentaa kunnan harkitseman alennusprosentin mukaisesti.

4 § Kuuleminen

Maa-aineslain 13 §:n mukaan maa-aineslupaa koskevan hakemuksen johdosta on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla sekä varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Jos hakemuksessa tarkoitettulla hankkeella voi olla huomattavaa vaikutusta laajalla alueella tai lukuisten henkilöiden oloihin, hakemuksesta on lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

Kuulemisessa on soveltuvin osin noudatettava mitä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 86 §:ssä säädetään. Kuulemisesta ja ilmoituksista aiheutuneet kulut kuuluvat luvan hakijan maksettaviksi. Yhteiskäsittelylupien osalta kuuleminen, julkipano ja lupapäätöksestä tiedottaminen tehdään ympäristönsuojelulain säännösten mukaisesti. Nämä kustannukset vastaavat ympäristölupien kuulemis- ja tiedotuskustannuksia, joten kuulemiskulut ovat yhtenäiset ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan kuulemiskulujen kanssa.

5 § Vakuudet

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi ainesten ottamista koskevassa päätöksessä tai luvan saajan pyynnöstä myöhemminkin antaa luvan ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman, jos luvansaaja asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Tämän vakuuden hyväksymisestä voidaan taksan mukaan periä maksu.

Lupaviranomainen voi vaatia, että ennen aineiden ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus maa-ainelain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Tämän vakuuden hyväksymisestä voidaan periä maksu samoin kuin vakuuden mahdollisesta myöhemmästä muuttamisesta tai vaihtamisesta.

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle maa-ainelain 13 a §:n nojalla, lupaviranomainen voi määrätä, että uusi luvan haltija asettaa ennen aineiden ottamista 12 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Vakuuden tarkastamisesta peritään taksan mukainen maksu.

Lupamääräyksissä tulee pääsääntöisesti edellyttää, että jälkihoito-, siistimis- ja muut määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa luvan voimassaoloaikana.

Vakuuden tulee olla voimassa riittävän kauan yli luvan voimassaoloajan, jotta lupamääräysten mukaiset maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- sekä istutusvelvoitteet ehditään suorittaa ja esim. mahdollisten istutusten kasvuunlähtö todeta. Vakuuden suositellaan olevan voimassa toistaiseksi.

6 § Pakkokeinopäätökset

Jos aineiden ottamiseen ryhdytään vastoin lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, asianomainen voidaan velvoittaa noudattamaan säännöksiä ja määräyksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella. Toimenpiteen keskeyttämisestä ja pakkotoimenpiteisiin ryhtymisestä voidaan taksan mukaan periä maksu.

7 § Luvan velvoitteista vapauttaminen (MaL 13 a §)

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen on maa-ainelain 13 a §:n mukaisesti siirretty toiselle ja hakemuksesta luvan haltija vapautetaan lupaan liittyvistä velvoitteista sekä hyväksytään hänen tilalleen toinen, peritään velvoitteista vapautetulta taksan mukainen maksu. Samalla tulee harkittavaksi vakuuden antaminen uuden luvan haltijan osalta, jolloin häneltä peritään 5 §:n mukainen maksu, mikäli vakuus vaaditaan.

8 § Maksuperusteita

8.1 Otettavan maa-aineksen tilavuutena pidetään maksuja määrättäessä maa-aineksen luonnonvaraista tilavuutta (kiintokuutiometrimäärää).

Mikäli valvontamaksu määrätään perittäväksi jälkikäteen 3 §:n 3.2 kohdan mukaan vuotuisen otetun maa-ainesmäärän mukaan ja seuranta on perustunut otettuihin irtokuutiometriin, tulee nämä muuntaa kiintokuutiometriin asianomaisiin muuntoluvuin.

- 8.2 Maksuperusteet ovat yhtäläiset kaikille maa-aineslain mukaan luvanvaraisille maa-aineksille. Tällä on pyritty saamaan maksujen määräytyminen yksinkertaiseksi. Maksuperusteen vaihtelu otettavan maa-aineksen laadun mukaan johtaisi vaikeisiin käytännön soveltamisongelmiin.
- 8.3 Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta toimenpiteestä taikka siitä, että toimenpiteen suorittaja on muutoin laiminlyönyt hänelle kuuluvat velvollisuutensa, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon kunnalle aiheutuvat ylimääräiset kulut. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.
- 8.4 Taksan mukaisiin maksuihin sisältyy kunnan asiakirjojen lunastuksesta määräämä maksu.
- 8.5 Tämän taksan mukaisia maksuja määrättäessä otetaan huomioon toimenpiteen laajuus, vaatavuus ja viranomaisten käyttämä aika ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Taksa yleensä kattaa keskimääräisen hankkeen aiheuttamat kustannukset kunnalle. Tämän perusteella maksua voidaan korottaa tai laskea kunnan päättämien vaihtelurajojen sisällä, mikäli hanke olennaisesti poikkeaa keskimääräisestä hankkeen tasosta. Sellaisia erittäin vaativia hankkeita, joissa taksanmukaisen maksun korotus voi tulla kyseeseen, ovat esimerkiksi kalliokiviaineksen ottamishankkeet.
- 8.6 Tarkastus- ja valvontamaksun suuruus määräytyy maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Lupapäätöksiin ei tulisi laittaa euro-määräisiä maksujen suuruuksia vaan lupapäätöksissä tulisi mainita, että tarkastus- ja valvontamaksut määräytyvät maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja että valvontamaksua tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Maksujen tulisi kuitenkin kattaa ottamissuunnitelmien tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvat kustannukset noin 80-90 %:sti, jos yleisen viranomaistoiminnan ja neuvonnan sekä opastuksen osuudeksi arvioidaan 20-10 % viranomaistyöstä.

- 8.7 Palautus suoritetaan maksun määräämishetkellä voimassa olleen taksan mukaan.